

**OCENA
SYTUACJI W ROLNICTWIE
NA TERENIE POWIATU
Z UWZGLĘDNIENIEM
WYKORZYSTANIA UNIJNYCH
ŚRODKÓW POMOCOWYCH
ZA 2009 ROK**

Złotów, kwiecień 2010

Opracował: Bronisław Kalas
Dyrektor Wydziału Ochrony Środowiska,
Rolnictwa i Leśnictwa
Starostwa Powiatowego w Złotowie

SPIS TREŚCI

I Ocena sytuacji w rolnictwie.....	3
1. <i>Specjalna płatność obszarowa do powierzchni uprawy roślin strączkowych i motylkowatych drobnonasiennych</i>	<i>3</i>
2. <i>Feralne ortofotomapy</i>	<i>5</i>
3. <i>Ziemia drożeje powoli.....</i>	<i>6</i>
4. <i>Rynek zbóż tkwi w miejscu.....</i>	<i>7</i>
5. <i>W oczekiwaniu na podwyżki.....</i>	<i>8</i>
6. <i>Ceny mleka nieznacznie w górę.....</i>	<i>8</i>
7. <i>W skupach tanio, w sklepach nie</i>	<i>9</i>
8. <i>Skończyły się pieniądze na rolnicze paliwo.....</i>	<i>10</i>
9. <i>Rzepak osiągnie rekordy.....</i>	<i>11</i>
10. <i>Wiosną trzoda przez Internet.....</i>	<i>11</i>
11. <i>Będą ubezpieczenia upraw od suszy.....</i>	<i>12</i>
12. <i>Rolnicy z Unii stracili 16 mld euro przez tanie zboża.....</i>	<i>12</i>
II Ocena sytuacji rolnictwie na terenie powiatu złotowskiego	13
1. <i>Powiatowy Lekarz Weterynarii.....</i>	<i>13</i>
2. <i>Zespół Doradczy w powiecie złotowskim.....</i>	<i>13</i>
3. <i>Ceny produktów rolnych na terenie powiatu złotowskiego do końca kwietnia</i>	<i>14</i>
1/ <i>Żywiec wieprzowy kl. I.....</i>	<i>14</i>
2/ <i>Żywiec wołowy kl. A.....</i>	<i>15</i>
3/ <i>Prosięta (15 kg)</i>	<i>15</i>
4/ <i>Cielęta (40 kg).....</i>	<i>16</i>
5/ <i>Mleko w klasie extra</i>	<i>16</i>
6/ <i>Pszenica konsumpcyjna</i>	<i>17</i>
7/ <i>Żyto konsumpcyjne.....</i>	<i>17</i>
8/ <i>Jęczmień konsumpcyjny</i>	<i>18</i>
4. <i>Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa – Biuro Powiatowe w Złotowie.....</i>	<i>18</i>
5. <i>Wielkopolska Izba Rolnicza biuro w Złotowie</i>	<i>19</i>
6. <i>Wnioski.....</i>	<i>21</i>

I Ocena sytuacji w rolnictwie

1. Specjalna płatność obszarowa do powierzchni uprawy roślin strączkowych i motylkowatych drobnonasiennych

Zgodnie z kryteriami określonymi w przepisach wspólnotowych, w Polsce od 2010 roku będzie przyznawane rolnikom wsparcie specjalne z tytułu prowadzenia określonych rodzajów gospodarki rolnej, które mają znaczenie dla ochrony lub poprawy stanu środowiska oraz wsparcie ukierunkowane na szczególne niedogodności, których doświadczają rolnicy w sektorze mleczarskim, wołowiny i cielęciny oraz mięsa baraniego na obszarach wrażliwych pod względem gospodarczym lub środowiskowym lub w tych samych sektorach z tytułu wrażliwych gospodarczo rodzajów gospodarki rolnej.

Rolnikowi, który w danym roku spełnia warunki do przyznania jednolitej płatności obszarowej i złożył wniosek o przyznanie tej płatności, przysługuje **specjalna płatność obszarowa do powierzchni upraw roślin strączkowych i motylkowatych drobnonasiennych uprawianych w plonie głównym**, do których została przyznana jednolita płatność obszarowa. Powierzchnie, na których uprawiane są rośliny strączkowe i motylkowate drobnonasienne deklaruje się we wniosku o przyznanie płatności jako odrębne działki rolne - grupa upraw ST.

O specjalną płatność obszarową do powierzchni upraw strączkowych i motylkowatych drobnonasiennych mogą ubiegać się rolnicy z całego kraju.

Gatunki roślin, do których może zostać przyznana specjalna płatność obszarowa do powierzchni upraw roślin strączkowych i motylkowatych drobnonasiennych:

Rośliny strączkowe	Rośliny motylkowate drobnonasienne
bób	koniczyna czerwona
bobik,	koniczyna biała
ciecierzyca	koniczyna białoróżowa
fasola zwykła	koniczyna perska
fasola wielokwiatowa	koniczyna krwistoczerwona
groch siewny	komonica zwyczajna
groch siewny cukrowy	esparceta siewna

soczewica jadalna	lucerna siewna
soja zwyczajna	lucerna mieszańcowa
łubin biały	lucerna chmielowa
łubin wąskolistny	
łubin żółty	
peluszka	
seradela uprawna	
wyka siewna	

Do powierzchni upraw roślin strączkowych i motylkowatych drobnonasiennych przysługuje również jednolita płatność obszarowa i uzupełniająca płatność podstawowa (jeśli dana roślina kwalifikuje się do uzupełniającej płatności podstawowej).

Specjalna płatność obszarowa do powierzchni upraw roślin strączkowych i motylkowatych drobnonasiennych przysługuje również w przypadku ich uprawy w formie mieszanek, z wyłączeniem mieszanek z roślinami innymi niż rośliny strączkowe i motylkowate drobnonasienne, z tym, że w przypadku wyki siewnej (*Vicia sativa* L.) dopuszcza się jej uprawę z rośliną podporową.

Specjalna płatność obszarowa do powierzchni upraw roślin strączkowych i motylkowatych drobnonasiennych nie przysługuje do powierzchni upraw, które w danym roku są zadeklarowane we wnioskach o przyznanie:

- płatności z tytułu realizacji przedsięwzięć rolnośrodowiskowych i poprawy dobrostanu zwierząt (PROW 2004-2006) w zakresie pakietu rolnictwo zrównoważone albo pakietu rolnictwo ekologiczne, lub
- płatności rolnośrodowiskowej (PROW 2007-2013) w zakresie:
 - 1/ pakietu rolnictwo zrównoważone lub pakietu zachowanie zagrożonych zasobów genetycznych roślin w rolnictwie albo
 - 2/ pakietu rolnictwo ekologiczne lub pakietu zachowanie zagrożonych zasobów genetycznych roślin w rolnictwie.

Zmianowanie - obowiązki

Obowiązek zmianowania dotyczy rolników, którzy uprawiają zboża: pszenicę, żyto, owies i jęczmień mogą one być uprawiane na tej samej powierzchni przez 3 lata wstępując od 2008 r. Wtedy to zostały dodane nowe wymagania dotyczące dobrej kultury rolnej. Wymóg wprowadzenia zmianowania dotyczy rolników w całej Wspólnocie Europejskiej. Został on wprowadzony zgodnie z wytycznymi Komisji Europejskiej.

W rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie minimalnych norm widnieje zapis, iż uprawa tego samego gatunku rośliny (pszenica, żyto, owies, jęczmień) na tej samej powierzchni w ramach działki ewidencyjnej będzie mogła być prowadzona także w czwartym i w piątym roku pod warunkiem wcześniejszego wykonania przez rolnika jednego z następujących zabiegów: przyorania słomy lub międzyplonów lub nawożenia obornikiem w ilości co najmniej 10 t/ha albo w uprawie uproszczonej: wymieszania słomy z glebą lub wymieszania międzyplonów z glebą lub prowadzenia uprawy międzyplonów.

Należy jednak pamiętać aby w takim przypadku złożyć do Kierownika Biura Powiatowego ARiMR oświadczenie o zamiarze wykonania określonego powyżej zabiegu w terminie do 9 czerwca roku:

- poprzedzającego rok, w którym zamierza się wykonać taki zabieg wiosną,
- w którym zamierza się wykonać taki zabieg jesienią.

W kolejnym piątym roku uprawy tego samego gatunku należy spełnić takie same warunki, co w czwartym roku.

2. Feralne ortofotomapy

Składając wnioski o płatności bezpośrednie i ONW okazało się, że nie są one zgodne z ortofotomapami.

Kwestia niezgodności danych z ewidencji z mapami budzi kontrowersje od kilku miesięcy. Rolnicy twierdzili, że w niektórych biurach powiatowych uzyskali informacje, że będą musieli oddawać pieniądze, jeżeli powierzchnia podana we wniosku była większa niż wynika to z ortofotomapy, nawet jeżeli jest zgodna z danymi z ewidencji gruntów i budynków.

W dniu 19 października 2009r. opublikowany został na stronach Ministerstwa Rolnictwa komunikat, w którym Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa informuje, że nieprawdziwe są doniesienia o tym, że rolnicy będą musieli zwrócić nadmiernie wypłacone środki z tytułu płatności bezpośrednich, rolno środowiskowych oraz dopłat do obszarów o niekorzystnych warunkach gospodarowania (ONW), które zostały przyznane w latach poprzednich, kiedy to system identyfikacji działek rolnych (LPIS) nie był kompletny dla całego kraju. Zdaniem ARiMR, jeżeli aktualnie ustala się w systemie LPIS maksymalna powierzchnia gruntów rolnych, do których mogą być przyznane płatności, jest mniejsza niż powierzchnia, która wynika z rejestru ewidencji gruntów i budynków, to rolnicy nie będą musieli również zwracać dopłat z tytułu podjętych wieloletnich zobowiązań w związku z korzystaniem z programów rolno środowiskowych i ONW. Wynika to z tego, że nie z winy rolników powstały te rozbieżności.

Natomiast w tym roku, zgodnie z zaleceniami Komisji Europejskiej, powierzchnie działek zadeklarowane we wnioskach o przyznanie płatności są weryfikowane w oparciu o dane z systemu LPIS, które zostały ustalone na podstawie aktualnych ortofotomap. Agencja poinformowała rolników o maksymalnych powierzchniach gruntów rolnych, które kwalifikują się do płatności (tzw. PEG). Jeżeli rolnik nie zgadza się z podanymi wielkościami tych powierzchni może udać się do biura powiatowego ARiMR i zażądać ich weryfikacji. W przypadku stwierdzenia, że powierzchnia ustalona na podstawie ortofotomapy jest błędna, dane zawarte w LPIS zostaną poprawione i rolnik otrzyma płatności do powierzchni, którą deklarował w złożonym wniosku o dopłatę.

3. Ziemia drożeje powoli

Według najnowszych danych Agencji Nieruchomości Rolnych, średnia cena gruntów wyniosła 16 370 zł za 1 ha. Nastąpił wzrost średniej ceny o 747 zł, czyli o ok. 4,8%. w porównaniu z 2008r. Wszystko wskazuje na to, że cena ziemi ulega powolnej stabilizacji.

Cena gruntów została określona na podstawie 2,8 tys. umów sprzedaży zawartych w tym okresie i sprzedanych ok. 18 tys. ha gruntów.

Najwyższe ceny uzyskiwano w grupie obszarowej do 1ha – ponad 19 tys. zł za 1 ha, a następnie dla nieruchomości o powierzchni powyżej 100 ha (18 tys. zł za 1 ha). W grupie obszarowej od 10 ha do 100 ha uzyskano ceny na poziomie średniej w kwartale, tj. 16 tys. złotych.

Jej koszt nie tylko wzrósł, ale możliwości zakupu są bardzo ograniczone. Głównie dla rolników nieposiadających gotówki.

W wykupie ziemi wyprzedzają ich biznesmeni dla których to doskonała lokata kapitału. Na przykład m² ziemi oferowanej przez Agencji Nieruchomości Rolnych przy Węźle Bielańskim koło Wrocławia kosztuje od 400 do 600 złotych.

Agencja wyprzedaje te grunty pod handel lub działalność przemysłową. W zeszłym roku tylko co szósty przetarg doszedł do skutku. Teraz Agencja miesięcznie organizuje ich aż 1000. Wszystko sprzedawane jest za gotówkę. Na takie zakupy nie stać rolników, którzy liczyli, że ziemię będą mogli kupić na raty. Niektórzy rolnicy płacą za hektar ziemi rolniczej 47 tys. złotych, to i tak są zadowoleni, bo była to ostatnia szansa, aby ANR rozłożyła spłatę na raty, tak jest w niektórych gminach.

Rolnicy nie tracą nadziei po tym, jak usłyszeli zapowiedź ministra Sawickiego o możliwości zakupu ziemi rolnej za 10% jej wartości. Jednak rosnąca cena gruntów może spowodować, że i te 10% to będzie za dużo na kieszeń rolnika.

4. Rynek zbóż tkwi w miejscu

Notowania zbóż na unijnych giełdach towarowych nie wykazywały większych wahań. Pszenica na paryskiej giełdzie taniała do 127 €/t jej notowania w kontraktach styczniowym i marcowym były stabilne. Unijnym eksporterom trudniej konkurować w eksporcie przy umacniającym się euro. Popyt na zboże jest niewielki zarówno na rynku wewnątrzunijnym, jak i poza granicami Wspólnoty.

Kukurydza stanowiła do 129,5 €/t. Natomiast notowania tego gatunku w dalszych kontraktach (styczniowy, marcowy) nieznacznie się umocniły.

Unijny rynek jest jakby „w zawieszeniu”, jednak relacja podaży do popytu wskazuje raczej na kontynuację zniżek niż na wzrosty.

Z początkiem listopada ubr. rozpoczął się sezon skupu interwencyjnego. Już w pierwszych trzech dniach niemieccy rolnicy zaoferowali 244 tys. t jęczmienia. Oferty złożone we Francji były sporo niższe – odnotowano zaledwie ok. 8 tys. ton, ale ocenia się, iż w całym sezonie mogą dojść nawet 1 mln ton. Wydaje się, że to właśnie jęczmień, po wykluczeniu kukurydzy, zdominuje skup interwencyjny. Analitycy oceniają, że w tym sezonie do skupu może trafić nawet kilka milionów ton jęczmienia.

Jest to ostatni sezon skupowy dla tego gatunku. W związku z realizacją postanowień Przeglądu Zdrowia Wspólnej Polityki Rolnej, od przyszłego sezonu skupowego skup ograniczać się będzie jedynie do pszenicy konsumpcyjnej.

Jak oceniają eksperci, zapasy ziarna krajowego są duże, jednak jego jakość jest w tym sezonie najlepsza. Jak podaje Krajowa Federacja Producentów Zbóż, kupujący za pszenicę konsumpcyjną oferują 410 – 520 zł / t (netto), przy czym przeważają oferty z ceną 480 zł / t. Żyto konsumpcyjne znajduje nabywców przy cenie wahającej się od 270 do 320 zł / t (netto).

W światowym eksporcie zbóż zyskują na znaczeniu, kraje basenu Morza Czarnego. Wyjątkowo aktywni są Rosjanie. Produkują oni znacznie więcej zbóż niż potrzeba na pokrycie krajowego zapotrzebowania – w 2010r. zbiory przekroczą 90 mln ton. W połączeniu z wysokim poziomem zapasów zbóż z poprzednich sezonów, będzie to spora nadwyżka. Rosja już agresywnie konkuruje o dostawy do kluczowych odbiorców zbóż, intensywnie poszukując nowych rynków zbytu oraz planując modernizację infrastruktury portowej. Te obecne i planowane działania, w tym zamierzony wzrost produkcji, mogą w przyszłości sprawić, że Rosja wysunie się na jedno z pierwszoplanowych miejsc w światowym eksporcie pszenicy, podaje FAPA.

W opinii przetwórców rolnicy powinni zapomnieć o wysokich cenach skupu zbóż na przednówku. Ceny ziarna przez najbliższe dwa kwartały nie zmienią się znacząco i będą porównywalne z tymi z początku roku. Izba Zbożowo – Paszowa twierdzi, że być może nastąpi pewne ożywienie pod koniec roku gospodarczego maj / czerwiec. Choć ostatnie prognozy tegorocznych światowych zbiorów zbóż są korygowane w dół, nie zmienia to faktu, że ziarna po żniwach będzie bardzo dużo. Tak też będzie w Polsce.

Sytuację komplikuje mocny złoty, który zachęca do importu a eksport skutecznie czyni nieopłacalnym. Ministerstwo Rolnictwa przypomina jednak, że w handlu zagranicznym zbożem wciąż mamy dodatni bilans. Obecnie eksport także przeważa nad importem.

5. W oczekiwaniu na podwyżki

Pogłowie bydła nie zmienia się tak szybko jak trzody, ale zmienia się jego struktura. Przy niskich cenach skupu mleka spada liczebność krów mlecznych, za to gwarantuje opłacalność ceny żywca wołowego skłaniają rolników do zmiany profilu produkcji. Choć w tym przypadku przed wahaniami cen nie da się uciec. Po wrześniowym spadku cen teraz stabilizacja z tendencją spadkową. Rolnicy, którzy mają dobry towar ze sprzedają się jednak nie śpieszą, bo prawdopodobnie stawki pójda w górę.

Podnoszenie cen po świętach to co roku sposób firm eksportowanych na przyciągnięcie rolników do skupu.

6. Ceny mleka nieznacznie w górę

Choć sytuacja na rynku mleka wciąż bardzo niestabilna, ceny surowca nieznacznie wzrosły. Taniej natomiast jego przetwory. Po kilkunastu miesiącach nieopłacalności producenci mleka odetchnęli z ulgą. Na cenę powyżej złotówki za litr mleka mogą jednak liczyć tylko ci, którzy mają kilkadziesiąt sztuk bydła i produkują surowiec najwyższej jakości.

Zdaniem przetwórców, najgorsze jest to, że sytuacja zmienia się niemal z godziny na godzinę. Teraz ceny są zdecydowanie wyższe. Niestety, ceny na rynkach światowych znowu padają.

7. W skupach tanio, w sklepach nie

Zdecydowanie mniejszy popyt na tuczniki oraz coraz większy import surowca z krajów Europy Zachodniej, zdaniem ekonomistów przyczynia się do powstania jeszcze w tym roku świńskiej górki. Tym razem nie będzie ona spowodowana liczebnością pogłowia, bowiem ono, choć powoli wzrasta, nie zostało jeszcze odbudowane.

W porównaniu z czerwcem, ceny skupu żywca są niższe o ponad 30%. Prognozowany świński cykl może mieć różny przebieg. Wszystko zależy od poczynań przetwórców i producentów. Szkoda tylko, że spadku cen nie odczuwają klienci detaliczni, bo choć w skupach zdecydowanie taniej, to na sklepowych półkach dalej bez zmian.

Popyt wciąż jest, słaby a ceny spadają. Za to podaż rośnie w oczach. Bogatą krajową ofertę skutecznie uzupełnia także import. Bo przy nikim kursie euro elementy wieprzowe za granicą kosztują taniej niż u nas. Na przykład importowany schab bez kości można już kupić po 12 złotych. Ceny krajowego dochodzą do 13. Inne są proporcje w przypadku szynki. Bo tu na krajowym rynku zdarzają się oferty korzystniejsze od tych z zachodu Europy.

Zakłady już od kilku lat nie robią zapasów świątecznych, ponieważ na bieżąco można kupić tyle ile się chce. Póltusze pełne w klasie E kosztują ok. 5,7 zł/kg. Każda kolejna klasa jest o 20 groszy tańsza. Na następne dni zaplanowano dalsze obniżki. Za wagę żywą w klasyfikacji poubojowej zakłady płacą 4,7 – 4,9 zł/kg w klasie E.

Nie najlepiej wygląda także sytuacja w obrocie gęsiną. Po raz pierwszy od kilku lat polscy eksporterzy gęsi mogą zakończyć rok na minusie. Główny powód to spadek cen mięsa u naszego odbiorcy. A ponieważ Niemcy to nasz jedyny rynek zbytu producenci gęsi nie mają innego wyjścia, jak tylko zaakceptować wyjątkowo niskie stawki i handlować dalej. Rocznie w Polsce produkuje się 23 tys. ton mięsa gęsiego. Niemal całość produkcji trafia na rynek niemiecki. Śladowe ilości sprzedajemy do Anglii, Japonii, Stanów Zjednoczonych, Szwajcarii i Tajlandii. Przeciętny Polak zjada zaledwie 17 gramów gęsiny rocznie.

Trzoda tanieje ceny środków produkcji rosną. Rolnicy biją na alarm. Hodowla przestaje być opłacalna. Tak można pokrótce opisać sytuację, w jakiej znaleźli się rolnicy zajmujący się produkcją zwierzęcą.

Hodowla zmniejszyła się o kilka mil. sztuk tuczników, a i tak nie zapewniło to opłacalności.

Ceny za kilogram mięsa wieprzowego spadają z dnia na dzień. Obecnie uzyskanie 3 złotych za kilogram graniczy z cudem, podczas gdy w pierwszej połowie ubiegłego roku można było dostać ponad 5 złotych.

Rolników najbardziej denerwuje to, że otrzymują coraz mniej za swoje świnie, a konsumenci płacą coraz więcej za mięso i jego wyroby. Z całej sytuacji niezadowoleni są też mali przetwórcy, którym coraz trudniej sprzedać wyroby lepszej jakości.

W sklepach jakoś trudno jest zauważyć, jaka sytuacja panuje w punktach skupu tuczników. Sądząc po cenach mięsa, mogłoby się wydawać, że świnie to niezły interes. Takie wrażenie można odnieść na mieście. Na wsi wszystko wygląda inaczej. Ceny tuczników spadają. Rolnicy nie odbudowali jeszcze stad po ostatnim załamaniu rynku, a obecnie perspektyw dla poprawy koniunktury brak.

Cenom coraz bliżej do niechlubnego rekordu sprzed 2 lat, kiedy to żywiec kosztował poniżej 3 złotych za kilogram. Za kilogram wagi żywej ubojnie i rzeźnie płacą rolnikom od 3 do 3,6 zł netto, za klasę E 4,2 – 4,3 zł netto.

8. Skończyły się pieniądze na rolnicze paliwo

Gminy przekazały rolnikom tylko połowę należności za paliwo rolnicze. Od gminnych urzędników gospodarze słyszą, że dostali połowę potrzebnych pieniędzy.

Z odpowiedzi Ministerstwo Finansów wynika, że na ten rok fundusze się skończyły.

- W okresie styczeń – październik 2009r. – na podstawie wniosków ministra rolnictwa – wydane zostały decyzje o uruchomieniu rezerwy celowej budżetu państwa na kwotę 500 mln zł, co tym samym wyczerpało całość środków przewidzianych na ten cel w ustawie budżetowej na 2009r.

Zróżnicowany poziom realizacji wniosków o środki dla poszczególnych województw wynikał z faktu, że przedstawiony w październiku br. przez MRiRW wniosek opierał się na wstępnych, szacunkowych danych przekazanych przez wojewodów za drugi okres płatniczy 2009r. Oparcie je przez MRiRW na tych wstępnych danych wynikało z konieczności uruchomienia rezerwy celowej przed 15 października, tzn. w czasie, kiedy jeszcze nie wszystkie wnioski rolników o zwrot podatku zostały przez gminy zweryfikowane, co w konsekwencji skutkowało tym, że sporządzone w tym trybie zapotrzebowanie na środki opierało się na danych prognozowych.

Podniesienie w 2008r. w porównaniu do 2007r. stawki zwrotu o 55% (z 0,55 zł na 0,85zł) skutkowało wzrostem wydatków na ten cel o 88,5% (z 287,5 mln zł do 509,3 mln zł).

Należy podkreślić, że będący konsekwencją podniesienia stawki wzrost wydatków z tytułu zwrotu podatku wynikał zarówno ze zwiększonego zainteresowania zakupem paliwa udokumentowanymi fakturami, jak i być może ograniczeniem szarej strefy na rynku paliw – uważa Ministerstwo Finansów.

9. Rzepak osiągnie rekordy

Szykuje się rekord, i to zaskakujący. Tegoroczne zasiewy rzepaku w Polsce zwiększono o 5%. Nawet najbardziej ostrożne szacunki mówią, że areał wyniesie co najmniej 850 tys. ha. Rekordowe mogą okazać się też plony. Zbiory na poziomie 3 mln t stają się coraz bardziej realne. Na większe zasiewy zdecydowali się też farmerzy z Francji, Wielkiej Brytanii oraz Niemiec.

Tak znaczny skok w powierzchni upraw może jednak oznaczać problemy. Co prawda kłopotów ze zbytem w Polsce nikt nie przewiduje, ale zawieść mogą ceny. Ubiegłoroczne maksima cenowe na poziomie 1 400 zł / t trudno będzie powtórzyć. Nie pomoże też systematyczny wzrost cen nasion na światowych giełdach.

10. Wiosną trzoda przez Internet

Do ponad 6 tyś. wzrosła liczba rolników, którzy informacje o zmianach w swoich stadach zwierząt przekazują przez internet do Systemu Identyfikacji i Rejestracji Zwierząt. Posługujący się Internetem posiadacze bydła, owiec i kóz nie tracą czasu na dojazdy do biur powiatowych, aby w wymaganym terminie dostarczyć do ARiMR zgłoszenia dotyczące urodzeń, sprzedaży czy upadków zwierząt. Takie informacje mogą przysyłać drogą elektroniczną, łącząc się za pośrednictwem specjalnej aplikacji z bazą danych systemu IRZ. Aplikacja elektroniczna do przekazywania przez internet informacji o zmianach w stadach trzody chlewnej będzie gotowa wiosną tego roku.

W ciągu 6 lat funkcjonowania systemu IRZ rolnicy zgłosili do ARiMR ogromną liczbę – ponad 87 mln zdarzeń dotyczących zwierząt. W systemie gromadzone są też pełne dane z kontroli wzajemnej zgodności.

Inspekcja Weterynaryjna mając dostęp do takich danych, jest w stanie na podstawie numeru identyfikacyjnego zwierzęcia ustalić w krótkim czasie, skąd pochodzi konkretna sztuka i w przypadku stwierdzenia choroby może wydać decyzję o zablokowaniu takiego stada.

Dlatego terminowe dokonywanie zgłoszeń przez posiadaczy zwierząt jest po prostu sprawą kluczową. ARiMR rozbudowując aplikację która umożliwia zgłaszanie przez internet zmian zachodzących w stadach zwierząt, ułatwia rolnikom spełnienie tego obowiązku.

11. Będą ubezpieczenia upraw od suszy

Resort rolnictwa przygotowuje zmianę ustawy o dotowanych ubezpieczeniach upraw. Zakładają one między innymi ustalenie jednolitej stawki dopłat z budżetu do składek płaconych przez rolników oraz, co najważniejsze, zmianę sposobu dofinansowania odszkodowań za suszę i częściową reasekurację szkód spowodowanych przez huragany, powodzie, deszczem grad itp., która ma doprowadzić do zwiększenia liczby sprzedawanych polis.

Rząd chce zachęcić firmy ubezpieczeniowe do zawierania z rolnikami umów ubezpieczenia na wypadek suszy, wystąpienia gwałtownych zjawisk atmosferycznych, ujemnych Kutków przezimowania oraz przymrozków wiosennych.

Dotychczas obowiązywała zasada, że budżet przekazywał ubezpieczycielom dotację równą 60% różnicy między kwotą odszkodowania a 90% zebranych od rolników składek.

Zgodnie z proponowanymi zasadami, rząd chce zwiększyć dotację z 60% do 75% różnicy między kwotą odszkodowań a sumą 180% zebranych składek gdy wypłacone odszkodowania przekraczają 180% zapłaconych składek.

Państwo zamierza dopłacić do odszkodowań za huragany, deszcze, grad, powodzie, skutki przezimowania oraz przymrozki. Dotacja (połowa różnicy między odszkodowaniami a kwotą 90% składek) będzie przysługiwać, gdy firmy wypłacą odszkodowania przekraczające 90% składek.

W 2009r. rolnicy zawarli 144,3 tys. umów ubezpieczenia upraw, które obejmowały 2,8 mln ha ziemi, czyli 23,8% gruntów zgłoszonych do płatności bezpośrednich. W budżecie na 2010r. na dotacje rolnych ubezpieczeń przeznaczono 300 mln zł.

12. Rolnicy z Unii stracili 16 mld euro przez tanie zboża

Obecnie mamy do czynienia z brakiem równowagi w unijnym sektorze zbóż. W ciągu ostatnich 2 lat ceny zbóż w UE spadły o 45%, natomiast koszty produkcji wzrosły o 63% w latach 2004 – 2009. Ta katastrofalna sytuacja straty w wysokości 16,6 miliarda euro dla gospodarki wiejskiej w 2009 roku w porównaniu z 2008.

Jeśli nie zostaną podjęte działania, unijna produkcja zbóż spadnie w latach 2010 / 11, a zapasy są już bardzo małe, więc może nastąpić nagły wzrost cen zbóż i pasz w 2011 roku. Będzie to miało tragiczne skutki dla unijnych hodowców zwierząt. Komisja Europejska musi więc podjąć wszelkie potrzebne działania w celu polepszenia tej bardzo trudnej sytuacji na rynku zbóż.

Potrzebujemy narzędzi, które pozwolą rolnikom przetrwać kryzys i zapewnią stabilność potrzebną do inwestowania i rozwoju oraz silniejszych narzędzi umacniających rolę producentów i spółdzielni w łańcuchu żywnościowym.

II Ocena sytuacji rolnictwie na terenie powiatu złotowskiego

1. Powiatowy Lekarz Weterynarii

W 2009 roku przybyło wiele zadań inspekcji weterynaryjnej, ciągle rozbudowuje się dział pasz, przybyło pracy w zwalczaniu chorób zakaźnych, zmieniła się kategoryzacja zakładów produkujących żywność pochodzenia zwierzęcego, wzrosły wymagania dla producentów żywności, wprowadzono kontrole wzajemnej zgodności realizujące zasadę nadzoru „od pola do stołu”. Powiat złotowski w 2009 roku objęty był zwalczaniem choroby Aujeszkiego u trzody chlewnej. Jako jedyny powiat wielkopolski nie zanotował ani jednego dodatniego wyniku, mimo realizowania końcowego etapu trzeciego próbobrania.

Występują pojedyncze ogniska EBB bydła (białaczka) co pozwala na podjęcie starań o uznanie w najbliższych latach powiatu za urzędowo wolny od tej choroby. Na bieżąco prowadzony jest monitoring gruźlicy i brucelozy.

W 2009r nie zanotowano żadnych wyników dodatnich.

Bardzo szczegółowe sprawozdanie z działalności Powiatowego Lekarza Weterynarii było tematem XLIII sesji w dniu 24 marca 2010 roku.

2. Zespół Doradczy w powiecie złotowskim

Zespół Doradczy w powiecie złotowskim przeprowadził spotkania informacyjne w liczbie 35, na które przybyło 466 osób na temat Rozwoju Obszarów Wiejskich, Przedsiębiorczości i Agroturystyki.

Przeprowadzono także jedno szkolenie o temacie Ubezpieczenia w Gospodarstwie Rolnym, na które przybyły 22 osoby.

Przez cały rok Zespół Doradczy prowadził monitoring rynku – cen środków do produkcji jak i zasiewy i zbiory płodów rolnych. Przez cały czas prowadzi monitoring cen skupu produktów rolniczych.

Przeprowadzono szereg szkoleń o tematyce Rachunkowość Rolnicza – prowadzenie ksiąg rachunkowości rolnej.

Zespół Doradczy uczestniczył – wystawiał stoiska informacyjne na takich imprezach jak:

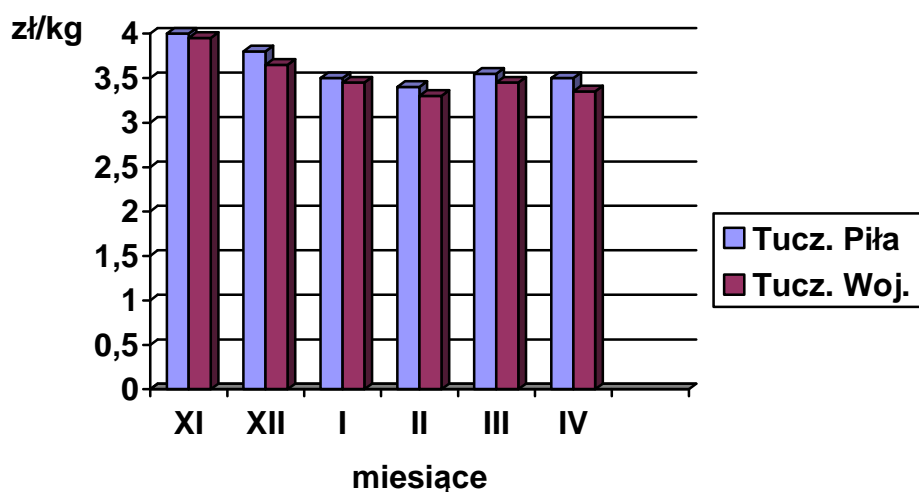
- Dożynki powiatowe
- Wiosenne Manewry Polowe w Śmiardowie Krajeńskim

Na bieżąco doradcy przygotowują wnioski dla rolników do dopłat obszarowych (429 za 2009 i 230 do dnia 28 kwietnia 2010r.) i rolno środowiskowych (190 za 2009r).

3. Ceny produktów rolnych na terenie powiatu złotowskiego do końca kwietnia

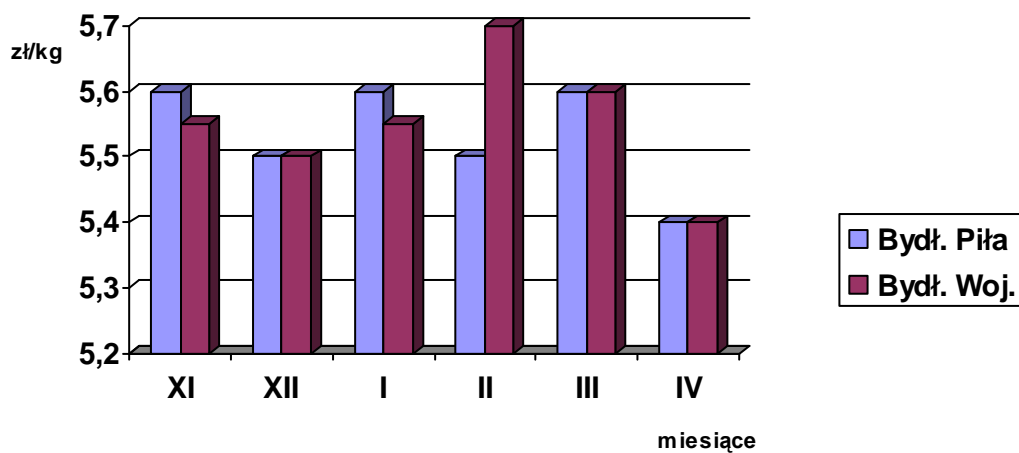
Statystyka jest prowadzona dla całego subregionu – Piła i przedstawia się następująco:

1/ Żywiec wieprzowy kl. I

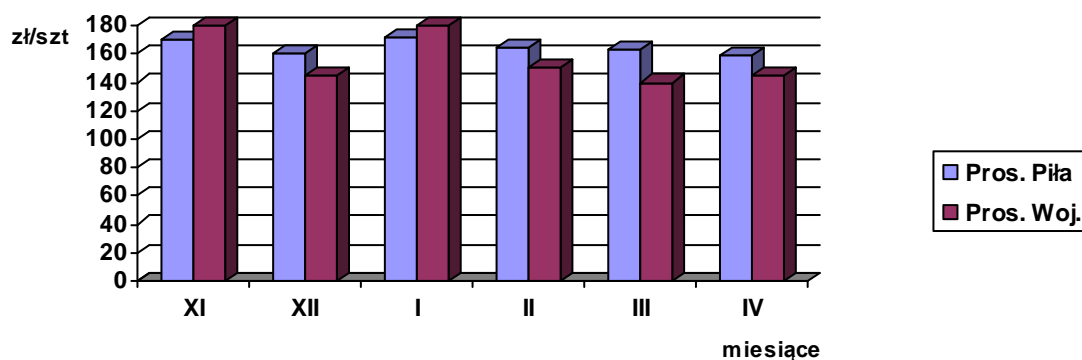
- 3,3 – 4,0 zł. za kg (brutto). Cena ta nie odbiegała od średniej z całego województwa wielkopolskiego

2/ Żywiec wołowy kl. A

- 5,5 – 5,6 zł. za kg (brutto). Była ceną wyższą w skali województwa za wyjątkiem miesiąca lutego.

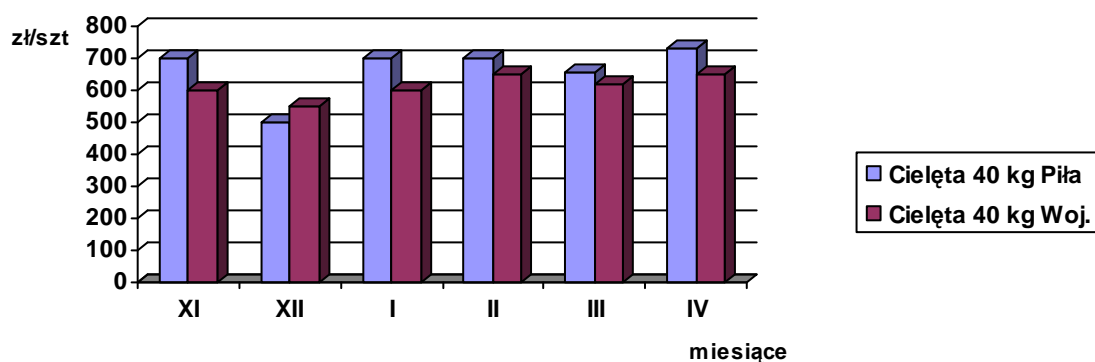
3/ Prosięta (15 kg)

– 159,0 – 170.0 zł/szt. na targowisku była porównywalna . z cenami na terenie wielkopolski.

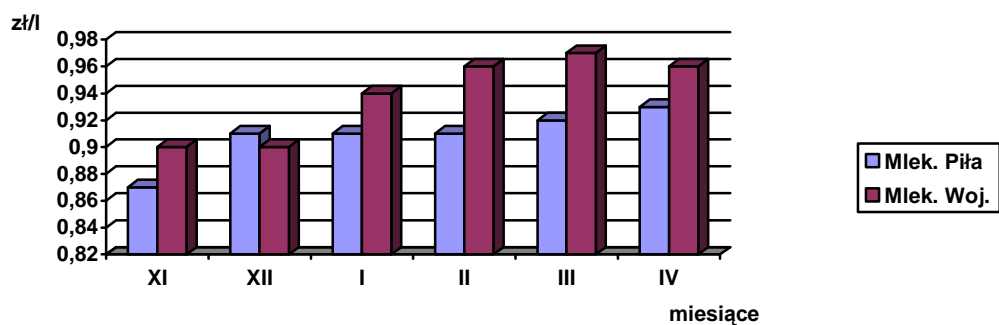
Ceny te były porównywalne w analogicznym okresie roku poprzedniego z małą tendencją zniżkową.

4/ Cielęta (40 kg)

Ceny są wyższe niż średnia w województwie i jest większa o około 100 zł. niż w analogicznym okresie roku poprzedniego.

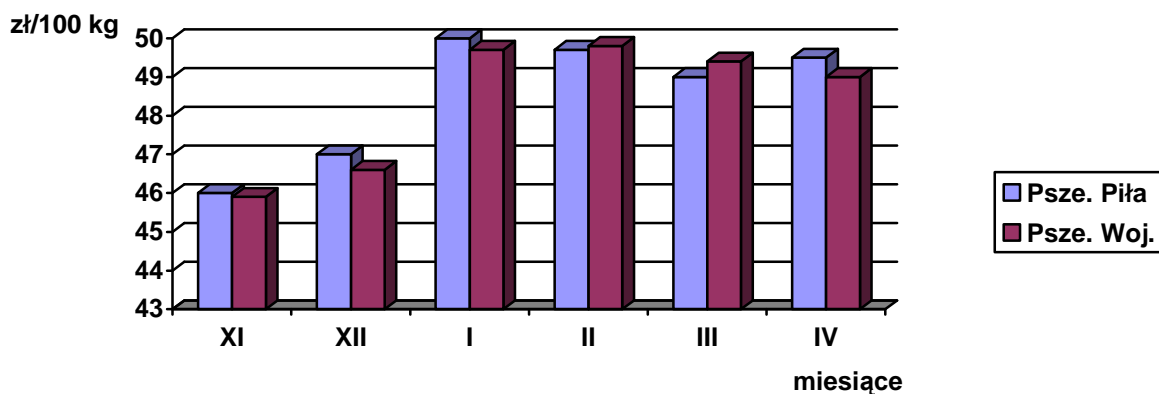
5/ Mleko w klasie extra

- 0,86 – 0,92 zł/l (brutto) . Cena ta jest niższa od średniej w województwie.

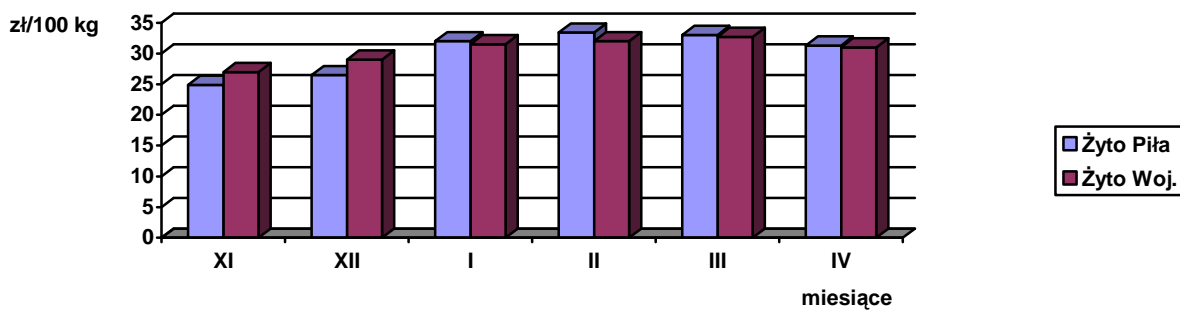
Jest o około 6 -8 groszy wyższa niż w analogicznym okresie w 2008r.

6/ Pszenica konsumpcyjna

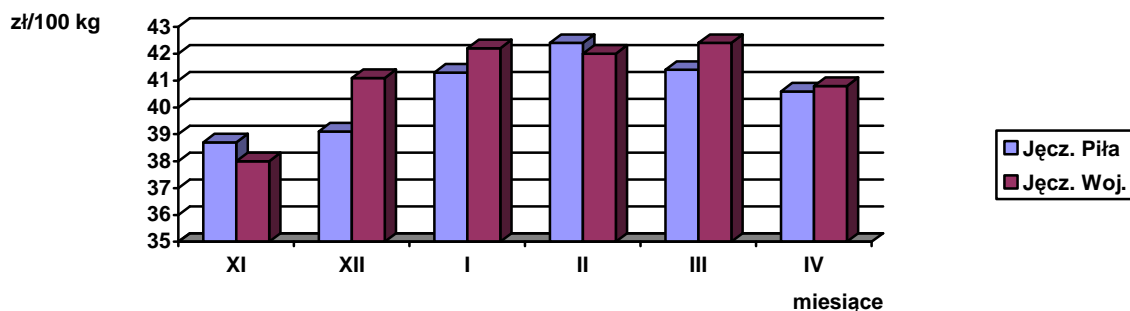
kształtuje się na poziomie 46 - 50 zł/dt. (brutto) jest o około 8 zł niższa niż w roku poprzednim i jest porównywalna w całym województwie.

7/ Żyto konsumpcyjne

– 24,9 - 33 zł/dt (brutto) Nastąpił spadek ceny w stosunku do roku poprzedniego o około 10 zł/dt jest ceną niższą od średniej wojewódzkiej.

8/ Jęczmień konsumpcyjny

– 38,7 – 42,3 zł/dt. Cena ta utrzymuje się na niższym poziomie niż w województwie.

Ceny zbóż paszowych są o około 1,0 do 4,0 zł. niższe niż konsumpcyjnych w zależności od regionu ale nie jest to regułą..

Ceny targowiskowe zbóż są wyższe o około 3,0 – 10,0 zł/dt od tych notowanych w skupach.

Ceny zbóż po spadku ich notowań w listopadzie od grudnia nieznacznie zaczęły wzrastać aby od kwietnia ponownie spadać prawdopodobnie do poziomu z poprzedniego okresu.

Subregion – Piła to takie powiaty jak: Chodzież, Czarnków – Trzcianka, Oborniki, Piła, Wągrowiec, Złotów.

4. Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa – Biuro Powiatowe w Złotowie.

Informacja z wykorzystania unijnych środków pomocowych jest tematem informacji Kierownika Biura Powiatowego w Złotowie Pani Małgorzaty Borysiuk.

5. Wielkopolska Izba Rolnicza biuro w Złotowie

W 2009 roku odbyły się 4 Posiedzenia Rady Powiatowej Wielkopolskiej Izby Rolniczej Powiatu Złotowskiego.

a) zasadnicza problematyka posiedzeń:

- dopłaty obszarowe
- zwalczanie chorób zakaźnych w gospodarstwach rolnych
- płatności bezpośrednie do gruntów rolnych
- sytuacja na rynku trzody chlewnej.
- oferty bezpłatnych szkoleń dla rolników
- dotacje na przydomowe oczyszczalnie ścieków
- kwestia wystąpienia klęski suszy na terenie powiatu
- postanowienia z Walnego Zgromadzenia WIR
- program rekultywacji gleb zakwaszonych w Wielkopolsce
- uwalnianie powiatu złotowskiego od bydła białaczkowego
- kwestia rolników ubezpieczonych w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych
- Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013
- przydomowe oczyszczalnie ścieków
- dotacje do paliwa rolniczego
- świadectwa zdrowia zwierząt
- skup zbóż
- problem eternitu na dachach
- renty strukturalne
- sytuacja na rynku mleka

1. Działalność biura

a) realizacja inicjatyw Rady Powiatowej

- wydawanie opinii w sprawach przeklasyfikowania gruntów rolnych,
- wydawanie opinii dotyczących przedłużania umów dzierżaw gruntów,
- praca w Powiatowej Radzie Zatrudnienia
- praca w komisjach do spraw szacowania szkód łowieckich
- udział delegatów w posiedzeniach komisji rolnictwa
- uczestnictwo delegatów w komisjach kłeskowych
- reprezentacja Wielkopolskiej Izby Rolniczej na spotkaniach, konferencjach targach z zakresu i otoczenia rolnictwa
- udział w komisji ds. przetargów ograniczonych prowadzonych przy nabywaniu bądź dzierżawie gruntów z zasobów Agencji Nieruchomości Rolnych

- o zapraszanie przedstawicieli różnych instytucji lub kontakt z nimi oraz przygotowanie

materiałów na wybrany temat:

- Kierownik Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa p. Małgorzata Borysiuk
- Powiatowy Lekarz Weterynarii p. dr Marek Winiarski
- Członek Zarządu WIR — bieżące działania WIR,
- Kierownik Wydziału Ochrony Środowiska, Rolnictwa i Leśnictwa p. Bronisław Kalas
- Powiatowy Inspektor Ochrony Roślin i Nasiennictwa p. Zenona Grześkowiak
- Kierownik Powiatowy ODR p. Janusz Kalisz

b) realizacja inicjatyw własnych Pracownika

- stała współpraca z prasą lokalną
- stałe przekazywanie członkom Rady, jednostkom związanym z rolnictwem bieżących materiałów informacyjnych
- udział w szkoleniach i spotkaniach organizowanych przez inne jednostki,
- pomoc rolnikom w rozwiązywaniu problemów – kontaktowanie z prawnikiem Izby lub z przedstawicielem odpowiedniej instytucji ,
- pomoc rolnikom przy wypełnianiu wniosków.

c) organizacja zebrań, spotkań (termin, temat, orientacyjna liczba uczestników)

- realizacja wyjazdu szkoleniowego do Karpacza dla członków Rady Powiatowej
- przygotowanie i obsługa stoiska izby podczas Dożynek Powiatowych oraz ufundowanie nagrody w konkursie wieńców dożynkowych.
- ufundowanie nagrody dla rolnika dobrego praktyka Wiosenne Manewry Polowe
- spotkania z Przewodniczącą Rady Powiatowej w biurze powiatowym WIR
- spotkania z rolnikami, którzy potrzebowali pomocy prawnej m.in. przy szkodach łowieckich wyrządzonych przez zwierzynę leśną

d) realizacja zadań postawionych przez biuro w Poznaniu (poza wymienionymi wyżej np. notowania, sondaże, obsługa imprez)

- opinie o zmianie przeznaczenia gruntów rolniczych na cele nierolnicze oraz opinie w związku z zamiarem sprzedaży nieruchomości rolnych,
- prowadzenie notowań comiesięcznych,

- dystrybucja ksiąg i kartek wsadowych do rejestracji zwierząt w ARiMR z gatunku bydło, owce, kozy i świnie
- sporządzenie wykazu Kół Gospodyń Wiejskich działających na terenie powiatu złotowskiego
- kolportaż „Siewcy” oraz „Wiadomości Rolniczych”
- notowania cen maszyn ,żywca oraz środków ochrony roślin
- organizacja Forum Rolniczego

6. Wnioski

- 1/ Rolnicy w tym roku mogą składać wnioski obszarowe ze specjalnymi dopłatami do roślin strączkowych i motylkowatych drobnonasiennych.
- 2/ Cena mleka jest niska ale z tendencją do wzrostu, tylko jedna z firm kupujących na terenie powiatu płaci około 1,30 zł za litr.
- 3/ Cena wieprzowiny jest niska i nie pozwoli producentom na zrekompensowanie strat z poprzednich lat.
- 4/ Bardzo wysokie ceny nawozów sztucznych wpływają na mniejsze zyski z produkcji roślinnej, ceny zbóż też niskie .
- 5/ Powiat Złotowski jako jeden z nielicznych nie posiada ognisk choroby Aujeszkiego.
- 6/ Dopłaty obszarowe za rok 2009 były korzystniejsze niż za 2008 dzięki przelicznikowi.